

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tuloverolain 3 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia siten, että yliopistorahasto määritettäisiin tuloverolaissa tarkoitetuksi yhteisöksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2007 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Eduskunnalle on annettu 8 päivänä marraskuuta 2006 hallituksen esitys yliopistolain muuttamisesta (HE 256/2006 vp). Yliopistolain muutosta koskevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yliopistorahastosta, joka olisi erillinen oikeushenkilö. Yliopistorahasto vastaisi sitoumuksistaan omilla varoillaan, eikä valtio olisi niistä vastuussa.

Yliopistolakia koskevan hallituksen esityksen mukaan yliopistolla olisi oikeus ottaa vastaan lahjoitus- ja testamenttivaroja sekä säätiöiltä ja yksityisiltä yhteisöiltä siirrettäviä varoja valtiosta erillään olevaan yliopistorahastoon. Yliopistorahaston varoja voitaisiin käyttää yliopiston toimintaan. Yliopistorahaston varoilla voitaisiin myös palkata yliopistolle henkilöstöä ja perustaa valtion virkoja. Yliopistorahastoilla on mahdollisuus harjoittaa esimerkiksi innovaatioiden kaupallistamiseen liittyvää toimintaa ja liiketaloudellisesti hinnoiteltavaa täydennyskoulutusta.

Yliopistorahasto olisi lainsäädännössä uuden tyyppinen oikeushenkilö, ja sen verotuksellisen aseman selkiyttämiseksi siitä tulisi säätää myös verolainsäädännössä. Tuloverolaissa (1535/1992) määritellään se, mitkä subjektit ovat velvollisia suorittamaan tuloveroa. Näin ollen yliopistorahastoista olisi otettava säännökset tuloverolakiin.

Tuloverolain 3 §:ssä säädetään siitä, mitkä tahot ovat tuloverolain tarkoittamia yhteisöjä. Säännöksen mukaan yhteisöjä ovat muun muassa osakeyhtiö, osuuskunta, aatteellinen tai taloudellinen yhdistys tai säätiö. Ehdotet-

tujen yliopistorahastojen toiminta tulisi todennäköisesti muistuttamaan lähinnä säätiöiden toimintaa. Sen vuoksi olisi perusteltua, että yliopistorahastoja verotettaisiin tuloverotuksessa säätiöiden tapaan yhteisönä. Esityksessä ehdotetaan, että yliopistorahasto lisätäisiin tuloverolain 3 §:n 4 kohdassa olevaan yhteisöiksi katsottavien luetteloon.

Yhteisöt maksavat tuloveroa saamistaan tuloista 26 prosentin verokannan mukaan. Yleishyödyllisenä pidettävän yhteisön verovelvollisuutta on kuitenkin rajoitettu. Yleishyödyllisistä yhteisöistä säädetään tuloverolain 22 ja 23 §:ssä. Yhteisö on yleishyödyllinen, jos se toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkisessä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä. Yleishyödyllisen yhteisön toiminta ei kohdistu vain rajoitettuihin henkilöpiireihin eikä se tuota toiminnallaan siihen osalliselle taloudellista etua osinkona, voitto-osuutena taikka kohtuullista suurempaa palkkana tai muuna hyvityksenä. Yleishyödyllisenä yhteisönä voidaan pitää muun muassa sellaista yhteisöä, jonka varsinaisena tarkoituksena on sosiaalisen toiminnan harjoittaminen taikka tieteiden tai taiteen tukeminen.

Yliopistolain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen tavoitteena on yliopistojen taloudellisen itsehallinnon rajattu lisääminen antamalla kaikille yliopistoille mahdollisuus valtion talouden ulkopuoliseen omaisuuteen. Esityksen mukaan yliopistorahaston varoja voitaisiin käyttää yliopiston toimintaan. Yliopistorahaston toimintavapauksia ei muutoin ole esityksessä rajoitettu, joten rahastoilla olisi mahdollisuus osallistua hyvin monenla-

seen toimintaan. Kun yliopistorahasto säädettäisiin tuloverolaisissa tarkoitetuksi yhteisöksi, yliopistorahaston tosiasiallinen toiminta määrittäisi sen verotuksellinen aseman muiden yhteisöjen tapaan.

Jos yliopistorahaston toiminta täyttäisi yleishyödyllisen yhteisön tunnusmerkit, yliopistorahasto maksaisi tuloveroa ainoastaan elinkeinotulosta sekä rajoitetusti kiinteistötulosta. Yleishyödyllisen yhteisön kriteerit täyttävä yliopistorahasto ei maksaisi veroa esimerkiksi sijoituksista kertyvistä koroista, osingoista, osakehuoneistoista saaduista vuokratuloista tai saamistaan luovutusvoitoista, jos tulot eivät liity elinkeinotoimintaan. Yleishyödyllinen yhteisö on verovapaa myös perintö- ja lahjaverotuksessa. Sen sijaan jos yliopistorahaston varsinainen tarkoitus olisi poikkeuksellisesti elinkeinotoiminnan harjoittaminen, yliopistorahasto olisi verovelvollinen kaikesta tulostaan muiden elinkeinotoimintaa harjoittavien yhteisöjen tapaan.

2. Esityksen vaikutukset

2.1. Vaikutukset veronsaajille

Veronsaajille aiheutuvien taloudellisten vaikutusten arvioiminen on tässä vaiheessa hankalaa. Vaikutukset riippuvat siitä, millaista toimintaa yliopistorahastot tulevat harjoittamaan. Yhteisöveron tuotot kasvavat, jos yliopistorahastot ryhtyvät harjoittamaan elinkeinotoimintaa. Jos yliopistorahastot tulevat harjoittamaan pääasiassa tiedettä tukevaa tai muuta yleishyödyllistä toimintaa, esityksellä ei ole vaikutusta verotuloihin.

2.2. Vaikutukset yliopistorahastoille

Yleishyödyllisenä yhteisönä pidettävä yliopistorahasto ei maksaisi perintö- ja lahjaveroa. Elinkeinotoiminnan tulosta se maksaisi yhteisöveroa 26 prosenttia. Lisäksi se olisi verovelvollinen muuhun kuin yleiseen tai yleishyödyllisen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta kunnalle ja seurakunnalle, mikä tarkoittaa 6,2322 prosenttia kiinteistön tuottamasta tuloista. Muista kuin edellä mainituista tuloista yleishyödyllisenä yhteisönä pidettävä yliopistorahasto ei maksaisi tuloveroa. Jos yliopistorahasto ei täyttäisi yleishyödyllisen yhteisön toiminnan kriteerejä, se olisi kaikesta tulostaan verovelvollinen 26 prosentin verokannan mukaan.

3. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

4. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy yliopistolain muuttamisesta annettuun hallituksen esitykseen 256/2006 vp.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****tuloverolain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 3 §:n 4 kohta seuraavasti:

3 § <i>Yhteisö</i>	kinäistä vakuutusyhtiötä, lainajvästöä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä, säätiötä ja lajosta;
-----------------------	---

Yhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa:

4) osakeyhtiötä, osuuskuntaa, säästöpankia, sijoitusrahastoa, yliopistorahastoa, kes-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Wideroos*

Laki**tuloverolain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 3 §:n 4 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

*Yhteisö**Yhteisöllä* tarkoitetaan tässä laissa:

4) osakeyhtiötä, osuuskuntaa, säästöpankkia, sijoitusrahastoa, keskinäistä vakuutusyhtiötä, lainajyvästää, aatteellista tai taloudellista yhdistystä, säätiötä ja laitosta;

Ehdotus

3 §

*Yhteisö**Yhteisöllä* tarkoitetaan tässä laissa:

4) osakeyhtiötä, osuuskuntaa, säästöpankkia, sijoitusrahastoa, *yliopistorahastoa*, keskinäistä vakuutusyhtiötä, lainajyvästää, aatteellista tai taloudellista yhdistystä, säätiötä ja laitosta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .